

ogsaa indeholder en betryggende Garanti for, at vedkommende Mand, der underkaster sig den, er istand til at bestyre disse Embeder, er rede og forbanet til at kunne gaa ud og varetage dem. Naar Fordringen stilles saaledes, og saaledes stilles den i Lydsland, bliver det den praktiske Side; man kommer til at lægge Vægten paa; vil man stille den anderledes, saaledes som man stiller den hos os, vil man kunne lægge eller søge at lægge Vægt paa at tilvejebringe en theoretisk Forbanelse, der saa kan udvikle sig enten i videnskabelig eller praktisk Retning, saa stiller Forholdet sig noget anderledes; men jeg tror under alle Omstændigheder, og dermed skal jeg slutte, at, naar man nu oprigtig vil, ere disse Vanskeligheder, som man tror optaarne sig mod Examenkommissionerne, langtfra saa store, som man ellers er tilbøielig til at forestille sig. Det gjælder kun om, hvor det er fornødent — jeg siger kun, hvor det er fornødent — engang at tage sig over at bryde med det Bestaaende, at indrette nye Former, ikke alene saaledes, som man kan tage ud af sin Lante, men saaledes som man finder den andtsteds og da afpasse den efter vore Forhold. Jeg tror da, at det vil vise sig, at Vanskelighederne langtfra ere saa store, som man forestiller sig, og jeg tror, at Fruigten heller ikke vil udeblive.

Lauher: Det var jo, hvad man kunde vente, at, naar denne Sag kom paa Bane i Folkethinget, vilde særlig det Spørgsmaal blive fremdraget, som i længere Tid har beskæftiget Folkethinget og dannet saa at sige en Stridsagenstand mellem Folkethinget paa den ene Side og Ministeriet og Universitetet paa den anden Side, og den hidtilværende Diskussion har jo ogsaa for en meget væsentlig Del dreiet sig om Examenkommissioner, og hvad dermed staar i Forbindelse. Det er jo et Spørgsmaal, der kun ganske leilighedsvis er berørt i det foreliggende Lovforslag, og til hvis Besvarelse der heller ikke findes noget væsentligt Bidrag i det meget udførlige Bilag, der medfulgte. Denne Diskussion har naturligvis maattet henholde sig til, hvad der tidligere har været Thinget meddelt og forelagt. Der er ganske vist nu fremkommet et ret interessant Bidrag fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goos), der vel ikke har kunnet bringe mig til at se Sagen fra et nyt Synspunkt, men dog har bragt adskillige nye Momenter frem. Enkelte af disse forekommer mig nu snarere at tale for end imod Examenkommissioner, og jeg skal da navnlig fremhæve, hvad det ærede Medlem lagde saa stor Vægt paa, at, naar man indførte Examenkommissioner, vilde de paagjældende Examinatoxer, som Mand i praktiske Stillinger være tilbøielige til at fremdrage de Dele af Faget, der have mere praktisk Interesse, altsaa lægge Hoved-

vægten derpaa, med Tilfidsættelse af de strengere videnskabelige Dele af vedkommende Fag. Dette vilde netop være et Fortrin i mine Øine. Jeg opfatter Universitetets Forhold til Examinerne paa en dobbelt Maade, efter som der er Tale om Embedsexamen eller Examen i frie Fag. Svad der her nærmest har været Tale om, er jo Embedsexamen, og med Hensyn dertil har jo Universitetet en ganske anden Opgave end den egentlig videnskabelige. Det har den Opgave, at være Statens Redskab til at uddanne Embedsmænd paa den for Staten mest brugbare og mest tjenlige Maade, og det er jo netop den praktiske Opgave, som i den Henseende har den største Betydning. Det er den praktiske Side af Videnskabens, som det her fornemmelig gjælder om at lægge Vægt paa. Det er jo saavel af den ærede Taler, som jeg nævnte, som ogsaa af andre ærede Talere, blevet bemærket, at det ikke ved Universitetet for Studenternes Vedkommende gjælder om at uddanne dem til Videnskabsmand, men kun om at føre dem ind i Videnskabens, saaledes at de selv kunne arbejde videre; men den Feil, som nu findes ved den Maade, hvorpaa Embedsstudiet drives ved Universitetet, ligger jo netop — tror jeg — for en meget væsentlig Del deri, at der lægges overdreven stor Vægt paa den videnskabelige Side og kun mindre Vægt paa den praktiske Side. Det ser jo næsten ud, som om man havde isinde eller skide hen imod at gjøre alle de Paagjældende til Videnskabsmænd, medens dette dog i Grunden slet ikke skal være Opgaven ved Embedsstudiet. Noget ganske Andet er det, som jeg nævnte før, med de frie Fag, thi de Mænd, som uddanne sig i disse, ere jo netop saadanne, som af videnskabelig Trang og uden at kunne vente at opnaa noget umiddelbart Udbytte deraf søge at uddanne sig i en eller anden Videnskab, og for disses Vedkommende stillet Sagen sig ganske anderledes. Under Embedsfagene maa ogsaa henregnes det lægevidenskabelige Studium, og for dets Vedkommende er der ogsaa en meget stor Forskel med Hensyn til Examen. Rigtig nok er det jo saa, at denne Examen afholdes af Professorene; men det lægevidenskabelige Studium ved Universitetet har dog en langt mere praktisk Karakter end det theologiske og juridiske, og jeg kan slutte mig til den Lante, som er bleven fremfat, navnlig af den første ærede Taler (S. Holm), nemlig at det vilde være ønskeligt, om det theologiske og juridiske Studium blev indrettet mere i Eighed med Studiet til en Magisterkonferents, hvorved jeg da tænker mig Sagen ordnet paa den Maade, at det hele videnskabelige Kompendium blev givet i en mere sammentrængt Stikelse, og at man saa lod den paagjældende Examinand udvælge sig et enkelt Fag eller en Gren af et Fag, som han havde gjort til Gjenstand for et mere videnskabe-